

VENDIM
Nr.32, datë 2.12.2005

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Gjergj Sauli	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Alfred Karamuço	Anëtar i “ “
Kristofor Peçi	Anëtar i “ “
Kujtim Puto	Anëtar i “ “
Vjollca Meçaj	Anëtare e “ “
Xhezair Zaganjori	Anëtar i “ “
Petrit Plloçi	Anëtar i “ “
Sokol Sadushi	Anëtar i “ “
Fehmi Abdiu	Anëtar i “ “

me sekretare Arbenka Lalica, në datë 14.07.2005, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.36 Akti, që i përket:

KËRKUESI: KUJTIM GJILANI (SPAHIU), përfaqësuar nga avokat Agim Hoxha, me prokurë.

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

1. BASHKIA DURREËS, në mungesë.
2. TRASHËGIMTARËT E ZANA DHE SELAMI SPAHIUT, përfaqësuar nga avokat Ilia Kona, me deklaram.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr.341, datë 12.02.2004 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, si antikushtetues.

Kërkuesi ka kërkuar shfuqizimin e vendimit të lartpërmendur, duke pretenduar për zhvillim të një procesi të parregullt ligjor në këto aspekte:

- Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka vepruar në kundërshtim me ligjin, pasi për të njëjtat rrethana e fakte është shprehur krejt ndryshe nga sa pranohet në vendimin e Kolegjeve të Bashkuara. Në këtë mënyrë, Kolegji ka vepruar në kundërshtim me përmbajtjen e nenit 486 të Kodit të Procedurës Civile, sipas të cilit: “Udhëzimet dhe konkluzionet e Gjykatës së Lartë, janë të detyrueshme për gjykatën që rishqyrton çështjen” dhe të nenit 493/2 të këtij Kodi, sipas të cilit: “Detyrat e lëna nga Gjykata e Lartë janë të detyrueshme për gjykatën që rishqyrton çështjen”.

- Kolegji Civil, në kundërshtim me detyrat e tij funksionale e ligjore, i ka vlerësuar provat krejt ndryshe nga sa i kishte vlerësuar gjykata e apelit. Në këtë mënyrë, Kolegji ka mbajtur një qëndrim që bie ndesh dhe me praktikën unifikuese të Gjykatës së Lartë.

- Gjykata e Lartë e ka kaluar çështjen për gjykim duke vepruar në kundërshtim me përmbajtjen e nenit 472 të Kodit të Procedurës Civile.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, Fehmi Abdiu, përfaqësuesit e kërkuarit, të subjekteve të interesuara dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREN:

Gjykata e Rrethit Durrës, me vendimin nr.339, datë 17.02.1997, ka vendosur rrëzimin e kërkesëpadisë së paraqitur nga kërkuari. Ky vendim është lënë në fuqi nga Gjykata e Apelit Durrës dhe Kolegji Civil i Gjykatës së Kasacionit.

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, me vendimin nr.6, datë 18.01.2002, kanë vendosur prishjen e vendimeve nr.2770, datë 19.11.1997 të Gjykatës së Apelit Durrës dhe nr.747, datë

06.05.1998 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Kasacionit, dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Apelit Durrës.

Gjykata e Apelit Durrës, në rishqyrtim, me vendimin nr.503, datë 17.10.2002, ka pranuar kërkesën e kërkuarit.

Mbi ankimin e subjektit të interesuar, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka prishur vendimin nr.503, datë 17.10.2002 të Gjykatës së Apelit Durrës dhe ka lënë në fuqi vendimin nr.339, datë 17.02.1997 të Gjykatës së Rrethit Durrës.

Sipas kërkuarit, Kolegji ka mbajtur qëndrim të kundërt me atë të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë si përsa i përket problemeve ligjore për zgjidhjen e konfliktit, ashtu dhe mënyrës së vlerësimit të provave të paraqitura nga palët gjatë rigjyqimit të çështjes.

Gjykata Kushtetuese në lidhje me këtë pretendim e çmon të nevojshme të analizojë një aspekt të veçantë të kontrollit kushtetues që ajo ushtron ndaj vendimeve të gjykatave me juridiksion të zakonshëm. Kontrolli kushtetues ndaj vendimeve të gjykatave është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes të së drejtës kushtetuese të çdo individi për një proces të rregullt ligjor, pasi të jenë shteruar të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e tyre.

Rreth konceptit të procesit të rregullt ligjor, Gjykata Kushtetuese ka krijuar tashmë një praktikë të konsoliduar, sipas së cilës problemet e zbatimit të ligjit e të interpretimit të tij, sa kohë që nuk shoqërohen me cenimin e të drejtave themelore kushtetuese, nuk përbëjnë juridiksion kushtetues. Pra, si rregull, mënyra e të kuptuarit dhe e të zbatuarit të ligjit është atribut i gjykatës me juridiksion të zakonshëm. Duke qenë kështu, pretendimi i kërkuarit, përsa kohë ka të bëjë me mënyrën e zbatimit të ligjit konkret, nuk mund të pranohet.

Nuk mund të merret parasysh për pranimin e kërkesës as pretendimi tjetër, sipas të cilit vendimi i Kolegjit Civil është antikushtetues se ka bërë një vlerësim të ndryshëm të provave nga Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë dhe nga gjykata e apelit që e ka rigjykuar çështjen.

Duke prishur vendimin e Gjykatës së Apelit Durrës e duke lënë në fuqi atë të Gjykatës së Rrethit Durrës, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, sipas vlerësimit të saj, ka vepruar konform nenit 485 shkronja "b" të Kodit të Procedurës Civile, prandaj Gjykata Kushtetuese çmon se ajo nuk duhet të vihet në pozitat e një gjykate superiore të sistemit të drejtësisë. Në fakt, Gjykata Kushtetuese nuk vlerëson aspektin e ligjshmërisë kur ajo nuk është e lidhur konkretisht me kushtetutshmërinë e procesit gjyqësor.

Veç kësaj, sipas nenit 141 të Kushtetutës, Gjykata e Lartë ka funksion fillestar dhe rishikues. Për njësimin e praktikës gjyqësore ose për ndryshimin e saj, ajo ka të drejtë të tërheqë për shqyrtim në Kolegjet e Bashkuara çështje të caktuara gjyqësore.

Në veprimtarinë e gjykatave ndeshen edhe qëndrime të ndryshme rreth kuptimit të ligjit, të cilat duhen evituar, prandaj për të arritur këtë, Gjykata e Lartë ndjek nga afër veprimtarinë e tyre në rrugën e zakonshme të shqyrtimit të rekurseve; e sa herë që ajo konstaton qëndrime të ndryshme ligjore për të njëjtin problem, në zbatim të kësaj detyre, ndërhyr nëpërmjet vendimeve unifikuuese. Vendimi unifikues nuk ka aq rëndësi për zgjidhjen e çështjes konkrete se sa për t'i dhënë ligjit kuptimin uniform të tij.

Në këtë këndvështrim, Gjykata Kushtetuese arrin në përfundimin se pranimi ose jo i pretendimeve të kërkuarit duhet parë i lidhur ngushtë edhe me kompetencat e asaj gjykate.

Gjykata Kushtetuese e çmon të nevojshme ta trajtojë këtë problem në lidhje edhe me një parimin tjetër kushtetues: të pavarësisë së gjyqtarit në vendimarrje. Sipas këtij parimi, edhe në rishqyrtim, gjykata e mbështet vendimin e saj në ligj, në kriteret objektive e në prova, të cilat merren mbi bazën e vlerësimit të vetë gjyqtarëve, që janë të pavarur në përmbushjen e detyrës së tyre funksionale.

Në rast se ndodhemi para një vendimi gjyqësor të mbështetur mbi shkelje, ai mund të riparohet nëpërmjet apelimit e rishikimit nga instancat gjyqësore që kanë të drejtë të riparojnë shkeljet e ndodhura. Kjo zgjidhje, e cila i shërben parimit të sigurisë juridike, ka si element të tij edhe moskrijimin e kushteve të tilla që mund të bëjnë të vështirë përfundimin e procesit gjyqësor ose, siç

quhet ndryshe, një sistem drejtësie pa fund.¹

Edhe pretendimi tjetër se Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka shqyrtuar në seancë gjyqësore një rekurs që, sipas kërkesit, është në kundërshtim me praktikën unifikuese të Gjykatës së Lartë, nuk qëndron. E drejta për të vlerësuar nëse rekursi përmban ose jo shkaqe nga ato të parashikuara nga neni 472 i Kodit të Procedurës Civile, i përket Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, i cili, në dhomë të këshillimit, vendos për pranimin ose jo të rekursit, sipas nenit 480 të Kodit të Procedurës Civile. Ky proces seleksionimi që zhvillon Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë është një çështje që ligji e ka lënë në vlerësim të tij dhe për rrjedhojë Gjykata Kushtetuese nuk mund ta bëjë objekt të shqyrtimit të saj nëse vlerësimi i bërë nga Kolegji është ose jo në përputhje me ligjin procedural, pra nëse çështja është kaluar me ose pa të drejtë në seancë gjyqësore, përse kohë nuk konstaton se nga ky qëndrim preket një e drejtë kushtetuese.

Për të gjitha këto arsye, Gjykata Kushtetuese çmon se procesi gjyqësor i zhvilluar nga Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë nuk përmban elementë antikushtetutshmërie, prandaj kërkesa e kërkesit duhet rrëzuar si e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë në neneve 72 e vijues të ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, njëzëri,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

¹ Vendime të Gjykatës Kushtetuese Gjermane, B Verf GE.49,148 “164”, 87, 48, “65”